

faa er Indenrigsministeriet saaledes stillet, at det ogsaa i dette Punkt trænger til nogen Omdannelse. Jeg er aldeles enig med det sidstnævnte ærede Medlem i, at det vist er den uheldigste Vej af alle for et Indenrigsministerium, i dets forskjellige Kontorer kun at søge sig suppleret med juridiske Kræfter, altsaa fornemmelig med Folk, der ikke have bevæget sig i det praktiske Liv; thi skal man nogenstunde have Brug for praktiske Erfaringer — og den ærede Minister har vistnok mange Gange, hvad jeg ikke veed, følt det Samme — er der noget Ministerium, hvor der haves Brug derfor, saa er det aabenbart Indenrigsministeriet. Lad disse Kræfter slutte sig sammen, saa ville de med den fornødne Hjælp utvivlsom frembringe det af mig nævnte Resultat. Der kan maasse være adskillige Betragtninger, som jeg endnu burde omtale, men jeg tror nu at have hævdet Hvertallets Standpunkt tilstrækkeligt for at vinde Tingets Samstemning for vort Forslag; det er det, der har været Opgaven. Med Hensyn til den ærede Ministers Udtalelser om Meterstykket er jeg personlig — det er væsentlig Betragtninger, som jeg har fremsat for mit personlige Bedkommende — tilfredsstillet; men dog maa jeg sige, at jeg vilde finde det meget bellageligt, hvis den ærede Minister vilde lade en saadan Reform være afhængig af en Reform i Møntlovgivningen; thi det staaer ikke i en saadan Forbindelse dermed og har forøvrigt en ganske anden Betydning efter den Forbindelse, den Enhed, vi derigjennem kunne komme med de større Stater, end en Møntlov for Omegnen det yderste Thule vilde have. (Indenrigsministeren: Det har jeg ikke sagt.) Det glæder mig at høre, at den ærede Minister ikke har sagt det i denne Forbindelse, thi det var vistnok ikke rigtigt, hvad Kommissionen i 1857 gjorde; jeg vil tilføje, at i Nordtyskland har man endnu ikke Vitalsystemet uden med Hensyn til 2 Guldmønter, og dog have de allerede for nogle Aar tilbage indført Meterstykket. Med Hensyn til Jernbanesagen er jeg i alt Væsentligt tilfreds med den ærede Ministers Udtalelse, han har selv bellaget, at man ikke tidligere har begyndt Anlægget. Han har ikke rokket ved mine Udtalelser paa Mindretallets Begne, og han har dernæst anført, at der i Dvrigt var forskellige Betragtninger med Hensyn til finansielle Forhold, som han ikke kunde ønske at optage Forhandlingen om. Jeg forstaaer den ærede Ministers Stilling. Finansielle Grunde vare i Dvrigt efter min Opfattelse ikke det Væsentlige, det var Grunde, hentede fra de finansielle Planer, om jeg saa maa sige, der vare de væsentlige. Med Hensyn til Søbjerg Havn er jeg ogsaa enig med den ærede Minister i det Standpunkt, jeg hævdede, at man lader Sagen foreløbig staa derved, og hverken giver Ret til den ene eller anden Side. Derved have vi bevaret vor Ret til en omhyggelig Undersøgelse af det hele Forhold, der ikke blot har Betydning for dette

Anlæg, men for vor Bedømmelse af Administrationens Forhold overhovedet. Den ærede Minister skalde imidlertid ikke have brugt det Udtryk, at han fandt det høist ubilligt at dolere over Noget med Hensyn til Planen, thi det er ikke et Udtryk, som mine Udtalelser have givet nogenformelt Be rettigelse til at bruge. Jeg vil sige den ærede Minister, at det er for mig noget overordentligt Ryt, at man her kommer frem og fortæller, at Rigsdagen skal have Skylden for, hvis Anlægget ikke er, som det bør være, nemlig derved, at man pressede paa, at Anlægget skalde begynde hurtigt i 1868. Har man da nogenstunde forlangt af vedkommende Minister eller hans Embedsmand, at de skalde skynde sig med Undersøgelserne og tiljadske Planen og Tegningerne — jeg siger ikke, at det er gjort — for at komme til at begynde et Arbejde, forinden Forberedelserne vare trufne? Jeg paaftaar, at der albrig nogenstunde har lydt en eneste Røst i Rigsdagen, som er gaaet i denne Retning. Det kan ikke undskyldes, at man har unbladt at foretage de fornødne Boringer og alt Saadant, og Dommen derover lægge vi hen til siden, men den maa komme. Finantsudvalget har hverken i Aar eller nogenstunde stillet sig paa anden Maade, end at det har sagt, vi gaa ud fra, at Planen, som er lagt fra Begyndelsen, er lagt forsvaerlig, vi have ikke tekniske Gøner nok til at undersøge dette, det er ikke vor Opgave, og vi havde derfor Fuldsførelsen efter denne Plan, naar ikke Ministeren forelægger ganske særegne Forslag til Forandringer deri, hvilket ingenstunde er sket, men skalde det nogenstunde vise sig, at Planen desuagtet ikke er, som den burde være, da staa vi med væskede Hænder, og Administrationen maa da vide, hvad vi kunne kræve (Indenrigsministeren: Det veed jeg meget godt!). Vel, den ærede Minister veed dette meget godt; jeg skal erkjende, at Planen ikke er udarbejdet af ham, men skalde det Tilfælde indtræde, som jeg omtalte, da staa vi lige overfor Administrationen med rene Hænder, og da maa vi ogsaa kræve den til Ansvar. Det er heller ingen Undskyldning, at et saadant Arbejde ikke er udført tidligere her i Landet, thi den Mand, der staaer i Spidsen for et saadant Arbejde, maa tilvisse ikke blot theoretisk kjende disse Forhold, men maa selvsjælgelig ogsaa kjende — jeg tvivler ikke om, at det er Tilfældet, thi ellers burde man forskrive saadanne Folk — den praktiske Udførelse af et saadant Arbejde, inden man kommer med Forslag til Udførelsen. Altsaa det, at et saadant Arbejde ikke før er udført i vort lille Land, hvilket i Dvrigt maasse er noget tvivlsomt, kan paa ingen Maade tjene som Undskyldning. Vi ere altsaa enige med den ærede Minister i, at vi stille os paa ingen Paris Standpunkt, vi opsatte Dommen til siden, men Sagen er ikke endt med vor Tiltrædelse af, hvad der er sket med Hensyn til Afslutningen af den nye Kontrakt, som Sagen foreligger oplyst. Jeg skal endnu, inden jeg for-